

به نام خدا

کلیدهای تربیت کودکان و نوجوانان

کلیدهای پرورش
فرزند شاد
از ۲ تا ۴ سالگی

نویسنده:
لیزا مک کرت

مترجم:
منیره نادری

سرشناسه	: مک‌کرت، لیزا، ۱۹۶۴ - م.
عنوان و نام پدیدآور	: کلیدهای پرورش فرزند شاد از ۲ تا ۴ سالگی / نویسنده لیزا مک‌کرت؛ مترجم منیره نادری.
مشخصات نشر	: تهران: صابرین، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۷۲ ص.
فروست	: کلیدهای تربیت کودکان و نوجوانان
شابک	: 978-964-2785-36-0
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: عنوان اصلی: 101 ways to raise a happy toddler.
موضوع	: والدین و کودک — جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	: کودکان نوپا — روان‌شناسی
شناسه افزوده	: نادری، منیره، ۱۳۵۱ - ، مترجم
رده‌بندی کنگره:	۱۳۹۰ ک ۸ م ۷ / ۵ / HQ ۷۷۴
رده‌بندی دیویی	: ۶۴۹/۱۲۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۴۴۰۱۸۰

کتابهای دانه

مؤسسه انتشارات صابرین ۸۸۹۶۸۸۹۰

کلیدهای پرورش فرزند شاد از ۲ تا ۴ سالگی
لیزا مک‌کرت

مترجم	منیره نادری
ویراستار	میترا کیان‌تاژ
اجرای طرح جلد	نرگس محمدی
تعداد	۳۰۰۰
چاپ اول	۱۳۹۰
لیتوگرافی	کارا
چاپ جلد	اکسیر
چاپ متن و صحافی	قدیانی

۰ - ۳۶ - ۲۷۸۵ - ۹۶۴ - ۹۷۸ : شابک

ISBN: 978-964-2785-36-0

حقوق ناشر محفوظ است.

قیمت ۵۵۰۰ تومان

فهرست مطالب

سخن ناشر	۹	
مقدمه	۱۱	
فصل ۱	دنیای کودک نوپا را درک کنید	۱۶
فصل ۲	به کودک حق انتخاب بدهید	۱۸
فصل ۳	رفتاری را جایگزین رفتاری دیگر کنید	۲۰
فصل ۴	برای بازی کردن کودکان با دیگران زمانی را در نظر بگیرید	۲۲
فصل ۵	به کودک خود بیاموزید که در کارها مشارکت کند، اما از او انتظار نداشته باشید که حتماً آنچه مدنظر شماست را اجرا کند	۲۵
فصل ۶	دقت کنید در چه مواردی باید با کودک برخورد کنید	۲۹
فصل ۷	در آموزش به کودک اغراق نکنید	۳۲
فصل ۸	تصور نکنید که بیان کلمات از سوی کودک به معنای درک آن است	۳۴
فصل ۹	میان دروغ‌گویی و تفکر جادویی، تمایز قائل شوید	۳۷
فصل ۱۰	به کودک کمک کنید تا در تمام ساعات روز و شب، احساس امنیت کند	۴۲
فصل ۱۱	به کودکان بیاموزید که با انسانها ارتباط برقرار کنند نه با اشیاء	۴۵
فصل ۱۲	از خواباندن فرزند در کنار خود نهراسید	۴۷
فصل ۱۳	بهترین برنامه خواب را برای خانواده خود در نظر بگیرید	۵۰
فصل ۱۴	شیر دادن به فرزند نوپای خود را مایه فخر و مباهات بدانید	۵۵
فصل ۱۵	از فرصت «توقف بازی»، برای آموزش استفاده کنید	۵۹
فصل ۱۶	بعد از زمانی که بازی کودک را به طور موقت قطع کردید، دوباره با کودک ارتباط برقرار کنید	۶۲

فصل ۱۷	به منظور متوقف کردن موقتی بازی کودک، شیوه‌های متعدد به کار ببرید ۶۴
فصل ۱۸	برای جدا شدن از کودک نوپای خود، او را یاری کنید..... ۶۶
فصل ۱۹	زمانی را به خود اختصاص دهید..... ۶۸
فصل ۲۰	از گریستن کودک نگران نشوید..... ۶۹
فصل ۲۱	محدودیت‌هایی منطقی تعیین کنید..... ۷۱
فصل ۲۲	سعی کنید همواره در زندگی برای فرزند خود «الگو» باشید..... ۷۶
فصل ۲۳	باور داشته باشید که با استفاده از واژه‌های «متشکر» و «لطفاً» قدرتهای جادویی به دست می‌آورد..... ۷۸
فصل ۲۴	مفهوم صبر و تحمل را دوباره بیاموزید..... ۸۰
فصل ۲۵	کودک نوپا را با خود همراه کنید..... ۸۲
فصل ۲۶	نشان دهید که شما به اندازه فرزندتان به خود نیز توجه دارید..... ۸۵
فصل ۲۷	یاد بگیرید که برای پشتکار فرزند خود ارزش قائل شوید..... ۸۷
فصل ۲۸	منتظر باشید که گاهی از سوی فرزندتان کج خلقی مشاهده کنید..... ۸۹
فصل ۲۹	پس از اینکه کج خلقی‌های کودک تمام شد، او را مورد حمایت خود قرار دهید..... ۹۱
فصل ۳۰	رفتار کودک را مورد قضاوت قرار دهید نه خود او را..... ۹۳
فصل ۳۱	کودک خود را به نحوی کارآمد راهنمایی کنید..... ۹۵
فصل ۳۲	هنرمند نوپای خود را تشویق کنید..... ۹۷
فصل ۳۳	وقتی مشغول گفت‌وگو با تلفن می‌شوید، کودک را نیز در یابید..... ۹۹
فصل ۳۴	داد و فریاد راه نیندازید..... ۱۰۱
فصل ۳۵	به منظور تربیت فرزند خود، با دوراندیشی گام بردارید..... ۱۰۳
فصل ۳۶	برای تماشای تلویزیون، به طور جدی محدودیت قائل شوید..... ۱۰۵
فصل ۳۷	از تأثیرات جادویی آب‌درمانی بهره‌مند شوید..... ۱۰۸
فصل ۳۸	برای آموزش مسواک زدن به کودک، مثل یک نظامی با او رفتار نکنید..... ۱۱۰
فصل ۳۹	در مقابله با خطا و اشتباه کودک، از تنبیه بدنی، طعنه زدن، کنایه زدن و یا هرگونه تهدید هراس‌آور بپرهیزید..... ۱۱۲
فصل ۴۰	دلایل خود را برای کودک بازگو کنید..... ۱۱۵

فصل ۴۱	هنگامی که کودک می‌خواهد کارهایش را خودش انجام دهد، به خواسته او احترام بگذارید ۱۱۸
فصل ۴۲	وقتی کودک نوپا این‌گونه از شما تقاضا می‌کند: «مامان تو این کار را بکن»، خواسته‌اش را بپذیرید ۱۲۰
فصل ۴۳	بازی با تفنگ را برای کودک نوپای خود ممنوع کنید ۱۲۲
فصل ۴۴	خرید کردن از فروشگاه را به ماجراجویی دوستانه برای او تبدیل کنید ۱۲۶
فصل ۴۵	برای استفاده از لگن جهت دستشویی کردن کودک، عجله نکنید ۱۲۹
فصل ۴۶	اجازه دهید کودک لگن خود را انتخاب کند ۱۳۱
فصل ۴۷	جهت استفاده از لگن برای کودک، بهترین شیوه آموزش را در خانواده خود به کار ببرید ۱۳۴
فصل ۴۸	هنگامی که کودک را از پوشک گرفتید، اگر او خود را خیس و کثیف کرد، هرگز تنبیه‌اش نکنید ۱۳۷
فصل ۴۹	علت و معلول را مشخص کنید ۱۳۹
فصل ۵۰	وظایف را مشخص کنید ۱۴۲
فصل ۵۱	به کودکان کمک کنید تا شادی و شغف را بشناسد ۱۴۳
فصل ۵۲	در دل کودک نوپای خود، بذر همدلی بکارید ۱۴۵
فصل ۵۳	بازی و آواز بسازید ۱۴۸
فصل ۵۴	هنگام گرفتن ناخن کودک، برای اینکه او شادتر شود؛ آواز بخوانید، بغلش کنید و او را ببوسید ۱۵۰
فصل ۵۵	هنگام تعویض پوشک کودک، او را که دائم حرکت می‌کند، کنترل کنید ۱۵۲
فصل ۵۶	توجه کودک را به چیز دیگری جلب کنید ۱۵۴
فصل ۵۷	بهبتر است گاهی از کنترل کردن کودک دست بردارید ۱۵۷
فصل ۵۸	اولین باری که موهای کودک را کوتاه می‌کنید، باید آمادگی لازم را در او ایجاد کنید ۱۶۰
فصل ۵۹	لازم است مهارتهایی را بیاموزید تا به وسیله آنها بتوانید با شرایط دشوار کنار بیایید ۱۶۲
فصل ۶۰	زمان صرف غذا را به لحظاتی آرام و بدون درگیری تبدیل کنید ۱۶۴

- فصل ۶۱ در برابر اظهارنظرهای نگران‌کننده و نامطلوب کودک، خونسردی خود را حفظ کنید. ۱۶۷
- فصل ۶۲ به منظور متوقف کردن بهانه‌گیریها و نق‌زدنهای کودکتان، گامهای مؤثری بردارید. ۱۶۹
- فصل ۶۳ در مقابل نق‌زدنهای کودک، مانند او واکنش نشان ندهید. ۱۷۱
- فصل ۶۴ خشم کودک نوپای خود را درک کنید. ۱۷۴
- فصل ۶۵ زمانی که کودک نوپایتان را آزاد می‌گذارید تا تخیلاتش را بازگو کند، آرام باشید و معقولانه رفتار کنید. ۱۷۶
- فصل ۶۶ کودکم تغییرات را بپذیر. ۱۷۸
- فصل ۶۷ پیش از اینکه بخواهید نوع فعالیت کودک را تغییر دهید، او را مطلع کنید. ۱۷۹
- فصل ۶۸ به صحبت کردن با کودک خود ادامه دهید. ۱۸۲
- فصل ۶۹ کودک خود را تشویق و تحسین کنید، اما نه بیش از اندازه. ۱۸۴
- فصل ۷۰ با شوخی و تفریح به کودک بیاموزید که چگونه صدای خود را کنترل کند. ۱۸۷
- فصل ۷۱ اگر کودک نوپا تصمیم گرفت که به شما کمک کند، پیشنهاد او را بپذیرید، حتی اگر نتواند به درستی کمک کند. ۱۸۹
- فصل ۷۲ هنگام قرار دادن لباسها در ماشین لباس شویی، لحظات مفرحی را برای کودک خود ایجاد کنید. ۱۹۱
- فصل ۷۳ کودک را تشویق کنید تا خود لباسهایش را بپوشد. ۱۹۳
- فصل ۷۴ به کودک بیاموزید که به دیگران احترام بگذارد و خودش هم مورد احترام دیگران قرار گیرد. ۱۹۶
- فصل ۷۵ تمام فکر و فضای ذهنی خود را درگیر کودک نکنید. ۱۹۷
- فصل ۷۶ بدانید که چه هنگامی نباید از واژه «لطفاً» استفاده کنید. ۱۹۹
- فصل ۷۷ پیش از آنکه کودک اشتباهی را تکرار کند، به او تذکر دهید. ۲۰۱
- فصل ۷۸ به گونه‌ای رفتار کنید که کودک مطابق میل و خواسته شما عمل کند. ۲۰۳
- فصل ۷۹ انتظار داشته باشید که از سوی کودک خود مورد ارزیابی قرار گیرد. ۲۰۵

۲۰۸	به سؤالات کودک پاسخ دهید	فصل ۸۰
	اگر کودک تمایل دارد در آغوش شما قرار گیرد، این اجازه را به او	فصل ۸۱
۲۱۰	بدهید	
۲۱۲	از ترسهای کودک نهراسید	فصل ۸۲
۲۱۴	با ورود به دنیای کودک، ترسهای او را از میان بردارید	فصل ۸۳
۲۱۷	کودک را به دلیل پرخاشگری، خیلی سرزنش نکنید	فصل ۸۴
۲۲۱	پرخاشگری کودک خود را با دقت اصلاح کنید	فصل ۸۵
۲۲۵	طوری رفتار کنید که کودک مظلوم بتواند تجدید قوا کند	فصل ۸۶
	آگاه باشید که خواهر یا برادر بزرگ تر بودن، کار بسیار دشواری	فصل ۸۷
۲۲۷	است	
۲۳۰	به کودک خود باج ندهید	فصل ۸۸
۲۳۴	بخوانید! همواره برای کودک کتاب بخوانید	فصل ۸۹
۲۳۷	برای مطالعه کردن، از کتابهای کتابخانه استفاده کنید	فصل ۹۰
	کودک نوپا را به گونه‌ای آماده کنید که برای مطالعه کردن ترغیب	فصل ۹۱
۲۴۰	شود	
۲۴۲	به کودک نوپای بزرگ‌تر کمک کنید تا نوشتن را بیاموزد	فصل ۹۲
	کتابهای مخصوص برای کودک درست کنید که همه قسمت‌های آن، به	فصل ۹۳
۲۴۴	خود او مربوط باشد	
۲۴۷	پیش دبستانی مناسبی برای کودک انتخاب کنید	فصل ۹۴
۲۵۰	به کودک خود کمک کنید تا مرحله تغییر برای او آسان شود	فصل ۹۵
۲۵۳	کودکان با شیوه‌های مختلفی به افراد بزرگ‌تر احترام می‌گذارند	فصل ۹۶
۲۵۶	بر روی نوع تنبیه و زمان اجرای آن دقت داشته باشید	فصل ۹۷
	اشتباه نکنید! لوس کردن کودک، و ابراز عشق به او، دو چیز متفاوت	فصل ۹۸
۲۶۰	است	
۲۶۳	به سخنان کودک خود گوش دهید	فصل ۹۹
۲۶۶	بدانید که فرزند خوبی دارید	فصل ۱۰۰
۲۶۹	با تمام وجود به کودک خود عشق بورزید	فصل ۱۰۱

سخن ناشر

خواننده محترم، کتابی که پیش روی دارید، یک جلد از کلیدهای تربیت کودکان و نوجوانان است.

کتابهای این مجموعه با وجود ارتباط موضوعی، هرکدام از نظر مطلب مستقل هستند. آمادگی برای زایمان، روشهای مناسب و صحیح شیر دادن، تولد فرزند دوم، نقش پدر در تربیت کودک، پرورش کودک تیزهوش، آموختن به کودکان درباره خدا، سلامت جنسی در کودکان و نوجوانان، پرورش فرزندان امیدوار و موفق، کلیدهای رفتار با نوجوانان و نیز مطالب متنوع و جالب دیگری که به روشها و مشکلات تربیتی کودکان و نوجوانان تا سنین بلوغ می پردازد، موضوع کتابهای این مجموعه را تشکیل می دهند.

روش نویسندگان این کتابها، آموزش شیوه‌های عملی به والدین است. در نتیجه، هرکتاب از فصلهای متعددی تشکیل شده است که هر فصل به توضیح یک روش کلیدی می پردازد. مجموعه کلیدهای تربیت کودکان و نوجوانان، علاوه بر پیشنهاد علمی و معتبر خود، از زبانی ساده برای توضیح مطالب و انتقال آنها به خواننده استفاده کرده است که برای عموم مادران و پدران جوان قابل استفاده خواهد بود.

مقدمه

من معتقدم که نگهداری از کودک نوپا، همان قدر که می‌تواند شادی آفرین باشد، می‌تواند به طرز باورنکردنی، ناامیدکننده‌ترین وظیفه‌ای شود که هر فردی در زندگی خود با آن مواجه می‌شود. اهمیتی ندارد که در مورد «کودکان دوساله و هشتناک» به شما هشدار داده‌اند یا خیر. آنچه اهمیت دارد این است که هر پدر و مادر تازه‌کاری، در عالم درون خود تصور می‌کند که کودک خودش، متفاوت از دیگران است. هنگامی که شما با اولین سرپیچی و نافرمانی کودک روبه‌رو می‌شوید یا اولین مرتبه‌ای که خشم واقعی او بروز می‌کند، با خود فکر می‌کنید که ممکن است اشتباهی پیش آمده باشد. تصور شما این است که کودکان هرگز این‌طور رفتار نمی‌کنند. ممکن است تصور کنید گوش کودکان عفونت کرده باشد، اما به هر حال، پس از اینکه ۴-۵ بار این حالت‌های او تکرار شد؛ به این باور می‌رسید که: «نوزاد شیرین و فروتن من، اکنون کودکی نوپا شده است و هر آنچه تا به حال در مورد کودکان نوپا شنیده‌ام، حقیقت دارد.»

بسیاری از روان‌شناسان، دوران نوپایی کودک را شبیه دوران نوجوانی می‌دانند. سالهای نوپایی، گذر از دوران نوزادی به کودکی است؛ درست همانند دوران نوجوانی که گذر از دوران کودکی به بزرگسالی می‌باشد. گذر از هر دوی این مراحل، بی‌اندازه مشکل است. در این دورانها، کودکان تضاد را تجربه می‌کنند. از یک سو؛ تمایل به اینکه مستقل شوند، در وجودشان رشد می‌کند و در عین حال احساس وابستگی به والدین در

درونشان همچنان پابرجاست. همان‌طور که این سالها به عنوان دشوارترین سالهای عمر کودکان محسوب می‌شود، برای والدینشان هم از سخت‌ترین سالهای دوران نگهداری کودکان خواهد بود. اما فطرت آدمی این مشکل را حل کرده است و والدین به‌طور ذاتی، آنچنان به این موجودات کوچک علاقه‌مند می‌شوند که رفتارهای آنان را تحمل می‌کنند. به این صورت، برخوردهای وحشتناک کودکان با در آغوش کشیدن آنان و اظهار عشق و محبت، قابل کنترل خواهد بود، و این حالت نشانگر آن است که فرزندان چقدر به والدین نیازمندند. پنه لویه لیچ^۱ (مشاور نگهداری از کودک و رئیس سازمان منابع اطلاعاتی پرورش کودک) به همه والدین در سراسر دنیا چنین می‌گوید:

«زندگی با کودکان، برای افراد بزرگسال بسیار مشکل است. در حقیقت، دلیل واقعی این موضوع که هر شخصی تمایل دارد در دوران کودکی، فرزندش را به درستی تربیت کند، این نیست که فرزندان در این دوران خیلی بدرفتار هستند، بلکه عدم تربیت در این زمان است که سبب می‌شود در بزرگسالی برای او مشکلاتی جدی ایجاد شود. به‌طور معمول، کودکان؛ شلوغ، شلخته، نامرتب، فراموشکار، بی‌دقت، وقت‌گیر و پرتوقع هستند و دوست دارند والدین همواره در دسترس آنان باشند، و در مجموع زیاده‌خواه هستند. وقتی شما رفتاری کاری دارید، می‌توانید سرگرمی و تفریح خود را به زمان دیگری موکول کنید؛ اما در این شرایط هرگز نمی‌توانید رسیدگی به خواسته‌های کودکان را برای زمانی دیگر قرار دهید. همچنین نمی‌توانید صبح روزهای تعطیل همه وقت خود را به استراحت بگذرانید و به کودک خود رسیدگی

---

1. PeneLope Leach

نکنید؛ زیرا کودکان این توانایی را دارند که به واسطهٔ عملکرد نادرست‌تان، شما را مقصر شمارند و احساس گناه را در وجودتان ایجاد کنند. احساس سرافکنندگی و تقصیری که به ازای این موضوع در شما به وجود می‌آید؛ به مراتب بدتر از این است که ظرف برشتوک کودکان واژگون شود و یا کودک شما از دوستانش کتک بخورد و یا اینکه با مداد بر روی دیوار نقاشی بکشد.»

«عشق به فرزند» موضوعی است که در این کتاب به آن پرداخته‌ام. با وجود بروز بسیاری رفتارهای ناخوشایند از سوی کودک، جهت ایجاد شادی و خرسندی در او، لازم است که بدون هیچ قید و شرطی و به طور کامل فرزندان را دوست بدانید. در بسیاری از موارد؛ عشق‌ورزی به کودک سبب می‌شود که دلیل بسیاری از رفتارهای او را دریابید. سالهای نوپایی؛ مرحلهٔ دوم در مسیر رشد و شکوفایی کودک محسوب می‌شود. همان‌طور که ماریا مونتسوری^۱ در کتاب ذهن جاذب^۲ می‌نویسد: «دانشی که کودک جذب می‌کند، به طور مستقیم بر روی زندگی ذهنی و روانی او اثر می‌گذارد. تأثیراتی که کودک از اطراف خود می‌گیرد، تنها به ذهن او وارد نمی‌شود، بلکه ذهن او را می‌سازد و شکل می‌دهد. افکار و برداشت‌هایی که کودک در حال حاضر جذب می‌کند بسیار مهم و اساسی هستند. در حقیقت این نگرشها، شخصیت کودک را در همان دوران و زمان بزرگسالی او می‌سازد.»

دلیل نوشتن این کتاب آن بود که می‌خواستم به واسطهٔ این عمل؛ پیرامون موضوع نگهداری از کودکان نوپا مطالعه کنم و نظرات کارشناسان مختلف را بشنوم. هنگام نوشتن این کتاب، خود نیز در حال بزرگ کردن فرزند نوپایم بودم و به طور مستقیم با بسیاری از والدینی در ارتباط بودم

---

1. Maria Montessori

2. The absorbent mind

که شرایطی همانند من داشتند. در این راستا، من تجربه‌های خود را با سایر پدران و مادران مقایسه می‌کردم و با یکدیگر صحبت می‌کردیم. البته باید یادآور شوم که در این کتاب به ندرت تجربه‌های خود را گنجانده‌ام؛ زیرا من فقط یک مادر هستم و این کارشناسان کودک هستند که در این زمینه صاحب فن و تجربه‌اند. در بیشتر موارد؛ در پیرامون علت بروز رفتارهای کودکان در سنی خاص، مطلبی را بیان نکرده‌ام؛ زیرا میزان رشد و تکامل کودکان به نحو گسترده‌ای با یکدیگر متفاوت است و کودکان نوپا برای اینکه به نقطه عطف خود در این دوران برسند؛ محدوده سنی بسیار وسیعی دارند. اگر شما در لابه‌لای این مطالب، با مواردی برخورد می‌کنید که هنوز در فرزندتان بروز نکرده است، بالاخره این اتفاق می‌افتد.

در کتاب کلیدهای تربیت فرزند شاد از تولد تا دو سالگی^۱ صفحات بسیاری را به اهمیت موضوع ارتباط نوزاد با والدین اختصاص دادم؛ زیرا نوزادانی که به والدین خود دلبسته‌اند؛ نوزادانی شاد هستند. البته این مسئله در مورد کودکان نوپا هم صدق می‌کند. کودک نوپایی که با والدین خود ارتباطی محکم و عمیق ندارد، نمی‌تواند خوشحال باشد. دلبستگی میان کودک و والدین، امنیت را برای کودک نوپا به ارمغان می‌آورد و در جهت پرورش مهارت‌ها و تواناییهای جدید او، به عنوان مناسب‌ترین و مهم‌ترین اصل محسوب می‌شود. می‌توان گفت که شادی کودک، به پرورش همین مهارت‌ها بستگی دارد.

شیوه پرورش کودک بر مبنای «ارتباط نزدیک والدین با فرزند» در دوران نوپایی نقش کمرنگ‌تری دارد، ولی به هر جهت مبنای مهم آن به قوت خود باقی است. پیش از هر اقدامی و برای همیشه باید کودک خود را بشناسید و او را به عنوان شخصیتی کوچک و منحصر به فرد قبول

۱. کتاب فوق از مجموعه کلیدهای تربیت کودکان و نوجوانان توسط انتشارات صابرین منتشر شده است.

کنید. مهم این است که ارتباط نزدیک خود را با او حفظ کنید؛ عشق خود را به او ارزانی دارید و برای او زمان کافی صرف کنید. شما هرگز نمی‌توانید بدون اینکه با کودک نوپایتان ارتباطی عمیق و مؤثر برقرار کنید، او را به بهترین نحو ممکن پرورش دهید و زمینه خرسندی‌اش را فراهم کنید.

به سخنان کودک خود گوش دهید و به او اعتماد کنید. نگهداری از کودک کاری مشکل است، اما مهم‌ترین وظیفه‌ای است که تاکنون به شما واگذار شده است. ناکامی‌هایی که شما در این راه تجربه می‌کنید؛ به طور کامل با شادی و خوشحالی‌ای مرتبط است که نگهداری از فرزندان برای شما به همراه می‌آورد. هدف از طرح انواع پیشنهاد در این کتاب، استحکام بخشیدن به ارتباط والدین با فرزندان است؛ زیرا این ارتباط زیربنای خوشحالی کودک را در زمان حال و آینده فراهم می‌کند. پس آستین‌ها را بالا بزنید و در این راه گام بردارید؛ زیرا تلاش‌های شما در این راستا؛ با هدف پرورش کودک نوپای شاد، پاداشی همیشگی را برایتان به همراه خواهد داشت.